

## Perustuslakivaliokunta

**Tiistai 10.4.2018 klo 10.00—12.07**

### Läsnä

puheenjohtaja Annika Lapintie vas  
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk (1, 2, 3) (4 osittain)  
jäsen Maria Guzenina sd (1, 2, 3) (4 osittain)  
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 3, 5, 6) (4 osittain)  
jäsen Ilkka Kantola sd (4, 5, 6) (3 osittain)  
jäsen Antti Kurvinen kesk (1, 2, 3, 5, 6) (4 osittain)  
jäsen Mia Laiho kok (1, 2, 3) (4 osittain)  
jäsen Markus Lohi kesk (3, 4 osittain)  
jäsen Leena Meri ps (1, 2, 3) (4 osittain)  
jäsen Juha Rehula kesk (4, 5, 6) (3 osittain)  
jäsen Arto Satonen kok (1, 2, 3) (4 osittain)  
varajäsen Mats Löfström r (3, 4 osittain)  
varajäsen Ben Zyskiewicz kok (1, 2) (3 osittain)

### Sihteerit

valiokuntaneuvos Matti Marttunen  
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen  
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

### 1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 9 jäsentä.

### 2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

### 3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 16/2018 vp  
Asiantuntijalausunto HE 16/2018 vp PeV 10.04.2018 ylijohtaja Marina Erhola, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto A 3  
Asiantuntijalausunto HE 16/2018 vp PeV 10.04.2018 arviointineuvos, KTT Antti Moisio, Lainsäädännön arviointineuvosto Asiantuntijalausunto B 3  
Asiantuntijalausunto HE 16/2018 vp PeV 10.04.2018 hallintojohtaja Mikko Koiranen, Valtiontalouden tarkastusvirasto Asiantuntijalausunto C 3

## **Pöytäkirja PeVP 29/2018 vp**

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- ylijohtaja Marina Erhola, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- arviointijohtaja Pekka Rissanen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- arviointineuvos, KTT Antti Moisio, Lainsäädännön arviointineuvosto, liite
- hallintojohtaja Mikko Koiranen, Valtiontalouden tarkastusvirasto, liite
- hallitusneuvos Riitta-Maija Jouttimäki, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos, yksikön päällikkö Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta päätti lähettää valtioneuvostolle perustuslain 47 §:n 2 momentin mukaisen tietopyynnön seuraavasti:

"Käsiteltävänä olevassa maakunta-sote-uudistuksessa perustuslain kannalta varmistettavana kysymyksenä on, toteutuuko perustuslain edellyttämä valtakunnallinen yhdenvertaisuus ja palvelujen riittävä turvaaminen. Ehdotus sisältää palvelujen turvaamisen takeeksi ohjelmia, suosituksia, strategioita, neuvontaa, suunnitelmia, sopimusehtoja, omavalvontaa yms. Saadun asiantuntijaselvityksen mukaan tarvitaan myös valtakunnallisen yhdenvertaisuuden toteutumista nimenomaisesti koskevaa oikeudellista valvontaa.

Esitysten perusteella on vaikeata muodostaa arvioita siitä, kuinka hyvin ehdotettu säädöskokonaisuus toteuttaa tällaista valvontaa ja tuleeko juuri valtakunnallisen yhdenvertaisuuden kysymysten valvontaa riittävästi sisältymään ehdotettuihin yleisiin valvontajärjestelyihin. Epävarmana voidaan pitää lisäksi sitä, kuinka riittäviä ovat yksittäisten maakuntien toimintaan painottuvat valvontajärjestelyt.

Valvontajärjestelyjen riittävyys ja toimivuus ei ole näin mittavassa uudistuksessa vain substanssivaliokunnalle kuuluva huolenaihe, vaan merkittävästi perusoikeuksien (perustuslain 6 ja 19 §) käytännön toteutumista koskeva kysymys.

Perustuslakivaliokunta katsoo, että sen täytyy voida muodostaa uudistukseen kuuluvien esitysten pohjalta luotettava kuva valvontajärjestelyjen riittävydestä edellä tarkoitetuissa suhteissa. Valiokunta pyytää valtioneuvostolta yhtenäisen selvityksen uudistukseen sisältyvistä perusoikeuksien toteutumista maakuntien toiminnassa koskevasta valvonnasta ja sote-palvelujen valtakunnallisen yhdenvertaisuuden toteutumista koskevasta valvonnasta. Valvontajärjestelyjen toimivuuden ja riittävyys tarkastelussa tulee ottaa huomioon myös maakunnan käytettävissä olevien resurssien mahdollinen merkitys ja kysymys ko. järjestelyjen toimivuudesta uudistuksen täytäntöönpanosta alkaen."

#### **4. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**

Hallituksen esitys HE 9/2018 vp

Asiantuntijalausunto HE 9/2018 vp PeV 10.04.2018 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto A 4

Asiantuntijalausunto HE 9/2018 vp PeV 10.04.2018 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto B 4

## **Pöytäkirja PeVP 29/2018 vp**

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Sakari Melander, liite
- lainsäädäntöjohtaja Tuula Majuri, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Anu Talus, oikeusministeriö

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

### **5. Muut asiat**

Todettiin kutsu keskustelutilaisuuteen 17.4.2018: YK; Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista; Suomen ensimmäisen määräaikaisraportin valmistelu.

### **6. Seuraava kokous**

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 11.4.2018 kello 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Matti Marttunen